

УДК: 334.716:658.51(045)
DOI: 10.36919/2312-7872.2.2019.69

Е.З. Малевський, І.Ю. Крамар

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У статті запропоновано організаційний механізм забезпечення системи управління змінами на промислових підприємствах, який базується на сукупності організаційних складових (мета та завдання, функції та технології, методи, норми та правила, організаційні та управлінські процеси), що мають організаційне регулювання, управління змінами в інтересах підприємства, ефективну діяльність управлінської системи. Для деталізації трансформації існуючої організаційної структури в удоносконалену, що включає координаційний центр забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах, пропонується виконати наступні етапи: провести аналіз організаційної структури на підприємстві; дослідити посадові інструкції, обов'язки, положення персоналу, залученого управління змінами на підприємстві; на основі існуючих посадових інструкцій, виділити нові функції персоналу стосовно забезпечення системи управління змінами в комерційному відділі, фінансовому та відділі управління персоналом тощо; регламентація взаємодії між відділами та підрозділами в рамках забезпечення системи управління змінами; визначення витрат на впровадження організаційного механізму забезпечення системи управління змінами на промисловому підприємстві.

Реалізується механізм через сформований центр забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах, що створено з метою підвищення рівня якості виробництва продукції та організаційного забезпечення під час упровадження нових технологічних процесів.

The paper proposes an organizational mechanism for providing a change management system for industrial enterprises based on a set of organizational components (goals and tasks, functions and technologies, methods, norms and rules, organizational and management processes) that have organizational regulation, change management in the interests of the enterprise, effective operation of the management system.

In order to detail the transformation of the existing organizational structure into an advanced, which includes a coordination center for providing a system for managing changes in production at industrial enterprises, it is proposed to perform the following steps: to carry out an analysis of the organizational structure at the enterprise; examine job descriptions, responsibilities, staff positions, and change management at the enterprise; based on existing job descriptions, to allocate new staff functions in providing change management system in the commercial, financial and personnel management department, etc.; regulating the interaction between departments and units within the framework of a change management system; determining the costs of implementing an organizational mechanism to ensure a change management system in an industrial enterprise.

It is proved that the methods of change have to be supplemented by a combined method, which will include different combinations of the above, according to the situation or complexity of the tasks to be solved, since under the organizational support of the system of change management in industrial enterprises it is necessary to understand a set of methods and means that are shared by place, time and purpose of functioning of individual performers, teams in a separate unit or service in the structure of the enterprise.

The mechanism is implemented through the established center for providing a system for managing changes in production at industrial enterprises, which was created in order to improve the quality of production and organizational support during the implementation of new technological processes. In order to detail the transformation of the existing organizational structure into an advanced one, which includes a coordination center for providing a system for managing changes in production at industrial enterprises, appropriate steps have been defined. The purpose of

the mechanism is to specify in space and time, the content and purpose of ensuring change management for individual structural units of performers according to functional purpose.

Ключові слова: організаційні процеси, механізм, забезпечення, система, управління, зміни, структура, виробництво, промислові підприємства.

Keywords: organizational processes, mechanism, provision, system, management, changes, structure, production, industrial enterprises.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Прискорення змін у зовнішньому середовищі підприємства та неадекватність внутрішньоорганізаційних змін призвели до критичного стану систем управління змінами на вітчизняних промислових підприємствах. Враховуючи гостру необхідність у вдосконаленні та розвитку, вітчизняні промислові підприємства стикаються з нагальною потребою здійснювати організаційні зміни, що вимагає розробки механізму та набору інструментів для прийняття аргументованих рішень щодо забезпечення системи управління змінами на промислових підприємствах.

Впровадження організаційного механізму забезпечення системи управління змінами на підприємстві зумовить об'єктивні перетворення, що і обумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми функціонування механізмів управління змінами розглянуто у світовій економічній науці такими вченими, як Р. Блейк, Х. Віссема, Л. Грейнер, Р. Грант, Л. Шлезінджер, Дж. Харрінгтон та такими вітчизняними науковцями, як М. О. Бесседін [1], Т. В. Бауліна, В. М. Діденко [2], І.С. Грозний [4], І.Б. Запухляк, Г.О. Зелінська [5], В. В. Стадник [3] та інші. У своїх дослідженнях більшу увагу вчені приділили сутності організаційних змін та побудові стратегій управління цими змінами.

Однак, оскільки процес розвитку є перманентним, наукові дослідження щодо управління змінами на підприємствах викликають постійний інтерес, що спонукало до роботи над розробкою організаційного механізму управління змінами на промислових підприємствах у сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. С.Р. Стеців визначає управління змінами, як процес послідовної реалізації етапів (функцій) ініціювання, планування, організації, мотивування, контролювання та впровадження змін, зумовлений тиском факторів зовнішнього та внутрішнього середовища [6, с. 158].

Модель Духнич Ю. [7] «Трикутник змін» наочно демонструє елементи, з яких складається процес управління змінами (рис. 1):

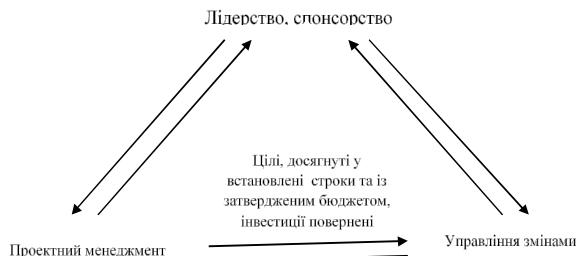

Рис.1. Трикутник змін [7]

Лідерство, спонсорство – у цій ролі виступає вище керівництво компанії, її топ-менеджмент. В сфері його відповідальності ініціювання змін, запуск їх в роботу, створення проектної групи, що буде займатись плануванням та реалізацією проекту змін, забезпечення ресурсами. Обмеження: можливі помилки керівників через захоплення технічними та економічними вигодами проекту. Недостатня увага до мотивації персоналу.

Проектний менеджмент – це організаційна структура (проектна група), що займається плануванням, організацією та реалізацією проекту змін. Здійснюється взаємоузгодження обсягів робіт, розмірів фінансування, строків виконання робіт. Обмеження: можливі помилки в неадекватності строків за рахунок спротиву персоналу до змін.

Управління змінами – це методи управління групами людей або окремими індивідуумами під час процесу змін (підприємство розглядається, як соціальна система [8]). Обмеження: опір змінам від персоналу, шляхом зниження продуктивності праці, плинності кадрів, виробничих конфліктів, саботажу процесу змін.

Отже, елементи, з яких складається процес управління змінами, мають певні обмеження, тому необхідні ефективні методи проведення змін.

Запухляк І.Б. [5] систематизував методи проведення змін у межах п'яти груп:

- методи, орієнтовані на людей та культуру організації, що реалізуються через набір інструментів, прийомів, спрямованих на поліпшення відносин між працівниками, виявлення проблем під час планування і реалізації змін, мотивацію та зниження опору працівників до необхідних змін тощо;
- методи, орієнтовані на завдання та технологію, які реалізуються через моделювання та аналіз виробничих процесів, управління якістю тощо;
- методи, орієнтовані на структуру організації та стратегію, які практично втілюються через забезпечення гнучкості і адаптивності організаційних структур, застосування інструментарію планування і прогнозування змін;
- проектні методи, які реалізуються через застосування проектних технологій та інструментів на підприємстві, є основою виконання обмеження «ресурси – час – якість»;
- методи, орієнтовані на зміну бізнес-моделі підприємства.

Вважаємо, що методи проведення змін необхідно доповнити комбінованим методом, який буде включати в себе різні комбінації з вище наведених, у відповідності до ситуації або складності завдань, що вирішуються, з огляду на що під організаційним забезпеченням системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах необхідно розуміти сукупність методів і засобів, що поділяються за місцем, часом і метою функціонування окремих виконавців, колективів у відокремленому підрозділі або службі в структурі підприємства.

Тому в роботі запропоновано створення центру забезпечення системи управління змінами на виробництві промислових підприємств з метою підвищення рівня якості продукції та організаційного забезпечення процесу виробництва під час управління нових технологічних процесів.

Центр забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах – це відокремлена сукупність конструкторського відділу, технологічного відділу, відділу оснащення та інструменту, групи технологічної документації й технологічної групи виробництва, діяльність яких орієнтована на ефективне виконання комплексу якісних змін для підвищення якості розвитку підприємства в межах життєвого циклу продукції.

Організаційну схему центру забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах подано на рис. 2.

Рис. 2. Організаційна схема центру забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах (*розробка авторів*)

Для деталізації трансформації існуючої організаційної структури в удосконалену, що включає координаторський центр забезпечення системи управління змінами у виробництві на промислових підприємствах, слід виконати наступні етапи:

- провести аналіз організаційної структури на підприємстві;
- дослідити посадові інструкції, обов'язки, положення персоналу, залученого управління змінами на підприємстві;
- на основі існуючих посадових інструкцій, виділити нові функції персоналу стосовно забезпечення системи управління змінами в комерційному відділі, фінансовому та відділі управління персоналом тощо;
- регламентація взаємодії між відділами та підрозділами в рамках забезпечення системи управління змінами;
- визначення витрат на впровадження організаційного механізму забезпечення системи управління змінами на промисловому підприємстві, який наведено на рис. 3.

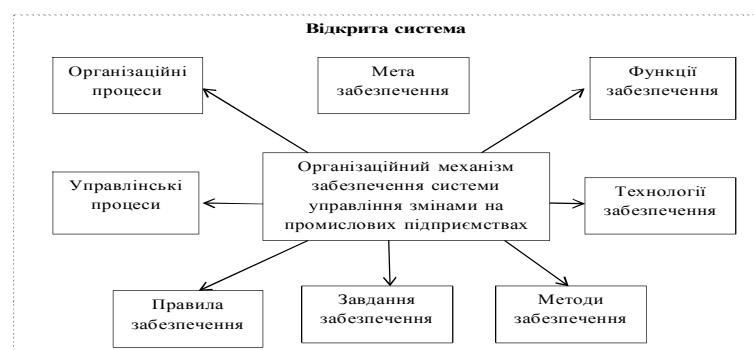

Рис. 3. Організаційний механізм забезпечення системи управління змінами на промислових підприємствах (*розробка авторів*)

Завдання механізму забезпечення змінами – це конкретизація у просторі і часі змісту та мети забезпечення управління змінами для окремих структурних підрозділів виконавців відповідно до їх функціонального призначення. Кожне підприємство розробляє власні завдання залежно від специфіки діяльності.

Висновки. Отже, в умовах мінливого економічного середовища одним з актуальних питань для керівників підприємств є формування такого організаційного механізму забезпечення системи управління змінами на підприємстві, що спроможний забезпечити ефективність та якість змін, як запоруку підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Таким чином, організаційний механізм забезпечення системи управління змінами на промисловому підприємстві – це сукупність організаційних складових (мета та завдання, функції та технології, методи, норми та правила, організаційні та управлінські процеси), що мають організаційне регулювання, забезпечують реалізацію інтересів підприємства шляхом певних змін та підвищують ефективність діяльності управлінської системи.

1. *Бесєдін М.О., Нагаєв В.М.* Основи менеджменту: оцінно- ситуаційний підхід (модульний варіант): К.: Центр навчальної літератури, 2005. 478 с.; 2. *Діденко В.М.* Менеджмент: монографія. К.: Кондор, 2008. 524 с.; 3. *Стадник В.В., Йохна М.А., Іжеєвський П.Г.* Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2007. 245 с. ; 4. *Грозний І.С.* Кваліметрична оцінка якості виробничих процесів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Херсон: «Видавничий дім «Гельветика». Випуск 13. Ч.2. 2015. С. 49–51.; 5. *Запухляк І.Б., Зелінська Г.О., Побігун С.А.* Підходи, методи та інструменти управління змінами в системі управління розвитком підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 23. С. 204–209; 6. *Стеців С.Р.* Сутність та етапи управління змінами на підприємстві. Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2011. № 714. С. 155–161; 7. *Духнич Ю.* Практически ориентированные модели управления изменениями URL: http://www.cfin.ru/management/strategy/change/change_models.shtml; 8. *Харрингтон Дж.* Совершенство управления изменениями / Дж. Харрингтон; ред. В. В. Брагин. М.: Стандарты и качество, 2008. 132 с.

УДК: [005:316.77]:334.716(045)
DOI: 10.36919/2312-7872.2.2019.73

О.У. Безчасний

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЯМИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

DOI: 10.36919/2312-7872.2.2019.69

В статті розроблено концепцію формування системи управління комунікаціями в умовах розвитку промислових підприємств, що містить обґрунтування вирішення проблеми вдосконалення системи комунікацій промислового підприємства, а саме: вибір базових теорій та припущенень; методів, які необхідно застосовувати; вимоги до інструментів вирішення зазначеної проблеми та до забезпечення для практичної реалізації розроблених рекомендацій. Встановлено, що вирішення такої складної проблеми як формування системи управління комунікаціями в умовах розвитку промислових підприємств потребує обґрунтування усієї ієрархії дослідження, починаючи від базових теорій, які покладено у підґрунтя дослідження. Положення економічних